

HƯỚNG DẪN

Thực hiện một số nội dung của Bộ tiêu chí và Quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP theo Quyết định số: 148/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ

Căn cứ Quyết định số 919/QĐ-TTg ngày 01 tháng 8 năm 2022 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chương trình mỗi xã một sản phẩm giai đoạn 2021-2025; Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm;

Thực hiện Kế hoạch số 908/KH-UBND, ngày 31 tháng 3 năm 2023 của Ủy ban nhân dân tỉnh Kon Tum về việc triển khai thực hiện Chương trình mỗi xã một sản phẩm trên địa bàn tỉnh Kon Tum giai đoạn 2021-2025.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn ban hành hướng dẫn thực hiện một số nội dung của Bộ tiêu chí và Quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm (OCOP) trên địa bàn tỉnh Kon Tum, cụ thể như sau:

I. MỘT SỐ ĐIỂM MỚI CỦA BỘ TIÊU CHÍ VÀ QUY TRÌNH ĐÁNH GIÁ, PHÂN HẠNG SẢN PHẨM OCOP THEO QUYẾT ĐỊNH SỐ 148/QĐ-TTg

1. Về Bộ tiêu chí

1.1 Về phân nhóm sản phẩm trong Bộ tiêu chí đánh giá sản phẩm OCOP

Căn cứ 6 nhóm sản phẩm OCOP tại Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ, Bộ tiêu chí đánh giá sản phẩm OCOP được xây dựng theo hướng: Cơ bản giữ 26 Bộ sản phẩm như Quyết định số 1048/QĐ-TTg ngày 21 tháng 8 năm 2019 của Thủ tướng Chính phủ. Tuy nhiên thay đổi các Bộ sản phẩm, cụ thể:

- Bổ sung thêm 3 bộ sản phẩm thuộc Nhóm sản phẩm sinh vật cảnh, gồm: Hoa, cây cảnh và động vật cảnh;

- Gộp nhóm sản phẩm về sản phẩm lưu niệm, nội thất, trang trí thành Bộ sản phẩm thủ công mỹ nghệ;

- Bổ sung một số sản phẩm chưa được quy định tại Quyết định số 1048/QĐ-TTg vào Bộ sản phẩm như: Mật ong, tinh dầu,...vào Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2023 của Thủ tướng Chính phủ.

1.2 Về cấu trúc các nội dung đánh giá sản phẩm OCOP

Giữ nguyên cấu trúc Bộ tiêu chí đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP với 3 phần (*Sản phẩm và sức mạnh cộng đồng; Khả năng tiếp thị; Chất lượng sản phẩm*). Tuy nhiên, điều chỉnh lại cơ cấu điểm giữa 3 phần, thành 40-25-35, cụ thể: Sản phẩm và sức mạnh cộng đồng (40 điểm); Khả năng tiếp thị (25 điểm); Chất lượng sản phẩm (35 điểm), nhưng theo Quyết định số 1048/QĐ-TTg là (35-25-40). Lý do điều chỉnh cơ cấu điểm là nhằm đảm bảo với định hướng tiếp cận và yêu cầu triển khai của Chương trình OCOP, nhằm nâng cao vai trò và đánh giá cộng đồng (vùng nguyên liệu địa phương, sử dụng lao động địa phương), nâng cao giá trị, tính đặc trưng của sản phẩm thông qua câu chuyện sản phẩm; nâng cao yêu cầu về các tiêu chuẩn, quy chuẩn và giảm bớt các chỉ tiêu đánh giá chất lượng cảm quan.

1.3 Về nội hàm các nội dung của các tiêu chí

- Bổ sung làm rõ nội hàm một số tiêu chí để thuận lợi trong hoạt động đánh giá, phân hạng sản phẩm của Hội đồng. Cụ thể là: Đối với sản phẩm tươi sống thì tiêu chí thể hiện là nguồn gốc sản phẩm (thay vì nguyên liệu); liên kết chuỗi sản xuất được quy định theo khối lượng đầu vào/nguyên liệu đầu vào; làm rõ yêu cầu về nguồn gốc ý tưởng sản phẩm theo hướng đặc trưng, nổi trội, bản sắc, trí tuệ địa phương; yêu cầu về bao bì; ghi nhãn hàng hoá....

- Điều chỉnh cơ cấu điểm của các chỉ tiêu theo hướng: (1) Nâng cao điểm số đánh giá về vai trò và sức mạnh cộng đồng, như: sử dụng nguyên liệu địa phương (*tăng từ 3 điểm lên 5 điểm*); liên kết sản xuất (*tăng từ 2 điểm lên 3 điểm*); sử dụng lao động địa phương (*tăng từ 1 điểm lên 3 điểm*)....(2) Nâng cao điểm số đánh giá thể hiện về chất lượng sản phẩm, đặc biệt là tính trầm tích, giá trị văn hóa lịch sử và con người của địa phương thông qua câu chuyện sản phẩm và bao bì sản phẩm trong Bộ tiêu chí, cụ thể: nguồn gốc ý tưởng sản phẩm (*tăng từ 3 điểm lên 5 điểm*); trí tuệ/bản sắc địa phương (*tăng từ 3 điểm lên 5 điểm*); phong cách, ghi nhãn hàng hóa (*tăng từ 2 điểm lên 3 điểm*).

1.4. Bổ sung một số tiêu chí mới

Bổ sung một số tiêu chí nhằm nâng cao chất lượng, giá trị và khai thác các giá trị văn hóa của sản phẩm OCOP, khuyến khích sự tham gia của phụ nữ, đồng bào dân tộc thiểu số, như: Sở hữu trí tuệ, tài liệu hướng dẫn sử dụng sản phẩm; điểm khuyến khích cho chủ thể nữ/đồng bào dân tộc thiểu số,... nhằm phù hợp với định hướng, chiến lược phát triển nông nghiệp, nông thôn bền vững đến năm 2030, tầm nhìn 2045 theo hướng: chuyển từ sản xuất nông nghiệp sang kinh tế nông nghiệp; từ phát triển đơn ngành sáng phát triển đa ngành, hình thành sản phẩm tích hợp "đa giá trị",...

1.5. Yêu cầu bắt buộc đối với một số tiêu chí theo mức phân hạng sao:

Bộ tiêu chí theo Quyết định 148/QĐ-TTg đã lồng ghép các yêu cầu được quy định tại Quyết định số 1048/QĐ-TTg và Quyết định 781/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, đặc biệt là các yêu cầu tối thiểu cần đạt trong bộ Tiêu chí chấm điểm, ví dụ: yêu cầu sản phẩm có nguồn gốc/nguyên liệu địa phương; năng lực và hợp đồng liên kết sản xuất; sử dụng lao động địa phương; yêu cầu

về bản sắc, trí tuệ địa phương của sản phẩm; yêu cầu về bảo hộ sở hữu trí tuệ; công bố tiêu chuẩn chất lượng,...

2. Về quy trình đánh giá phân hạng sản phẩm OCOP

2.1. Về hồ sơ đăng ký, đánh giá phân hạng sản phẩm OCOP

Quy định về hồ sơ đăng ký đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP được sửa đổi theo hướng giảm bớt các biểu mẫu như: phiếu đăng ký sản phẩm tham gia Chương trình; phương án sản xuất kinh doanh,... Bổ sung "*Báo cáo tự đánh giá của chủ thể*" nhằm mục tiêu: (i) giúp chủ thể phân tích, đánh giá và xác định được điểm mạnh, điểm yếu của sản phẩm, đồng thời thể hiện được các nội dung đánh giá của chủ thể theo tiêu chí; (ii) làm căn cứ để Hội đồng đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP các cấp có cơ sở để xem xét, đánh giá.

2.2. Về đánh giá, công nhận sản phẩm OCOP

Phân cấp cho Ủy ban nhân dân cấp huyện đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP đạt 3 sao; Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP đạt 4 sao; Trung ương đánh giá và công nhận sản phẩm OCOP đạt 5 sao (OCOP cấp quốc gia).

2.3. Quy định về tổ chức họp Hội đồng đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP

Hội đồng đánh giá phân hạng sản phẩm OCOP được quy định họp một (01) lần (*thay vì 02 lần theo Quyết định số 1048/QĐ-TTg*). Bổ sung vai trò, nhiệm vụ của Tổ tư vấn Hội đồng để giúp việc cho Hội đồng trong hoạt động đánh giá, phân hạng sản phẩm. Lý do: (i) giảm áp lực tổ chức họp Hội đồng OCOP cấp tỉnh (đa phần thành viên là đại diện lãnh đạo của các sở, ngành); (ii) bước sang giai đoạn này, các thành viên Hội đồng các cấp đã biết và hiểu rõ hơn các hoạt động đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP; (iii) các nội dung chuyên sâu, kỹ thuật sẽ do Tổ tư vấn Hội đồng (*cũng là đại diện của các sở, ngành*) hỗ trợ.

II. HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN MỘT SỐ NỘI DUNG CỦA BỘ TIÊU CHÍ VÀ QUY TRÌNH ĐÁNH GIÁ, PHÂN HẠNG SẢN PHẨM OCOP

Để tiếp tục thực hiện Chương trình OCOP hiệu quả, đúng quy định. Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đề nghị UBND các huyện, thành phố chỉ đạo triển khai thực hiện một số nội dung sau:

1. Giao cơ quan thường trực Chương trình chủ động nghiên cứu và tham mưu triển khai các bước thực hiện chu trình OCOP theo quy định tại Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/02/2023 của Thủ tướng Chính phủ, tập trung chỉ đạo thực hiện một số nội dung chính như sau:

a) Danh mục các sản phẩm tham gia Chương trình OCOP, gồm 06 nhóm sản phẩm: Thực phẩm; đồ uống; dược liệu và sản phẩm từ dược liệu; hàng thủ công mỹ nghệ; sinh vật cảnh; dịch vụ du lịch cộng đồng, du lịch sinh thái và điểm du lịch (*chi tiết tại Phụ lục I ban hành kèm theo Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/02/2023 của Thủ tướng Chính phủ*).

b) Quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP

- Chỉ đạo, hướng dẫn UBND các xã, phường, thị trấn có sản phẩm đăng ký tham gia Chương trình OCOP tiếp nhận hồ sơ của chủ thể, tổ chức đánh giá một số nội dung của Hồ sơ sản phẩm đăng ký tham gia đánh giá sản phẩm OCOP, bao gồm các tiêu chí sau:

- Nguồn gốc sản phẩm/nguyên liệu địa phương;
- Sử dụng lao động địa phương;
- Nguồn gốc ý tưởng sản phẩm;
- Bản sắc/trí tuệ địa phương.

Căn cứ vào điều kiện và đặc điểm thực tế của địa phương, Chủ tịch UBND cấp xã tổ chức họp với các bộ phận liên quan để lấy ý kiến về các nội dung đánh giá, sau đó ban hành Báo cáo đánh giá của UBND cấp xã về các tiêu chí trên để chủ thể hoàn thiện hồ sơ nộp lên Hội đồng OCOP cấp huyện (theo mẫu biểu số 03, phụ lục II, kèm theo Quyết định số 148/QĐ-TTg, ngày 24/02/2023 của Thủ tướng chính phủ).

- Trước khi thành lập Hội đồng cấp huyện, UBND huyện/thành phố có văn bản đề nghị các Sở, ngành có liên quan (theo quy định tại Phụ lục I ban hành kèm theo Quyết định số 148/QĐ-TTg) cử đại diện tham gia Hội đồng.

- Các sản phẩm mới tham gia và các sản phẩm đã được cấp tỉnh đánh giá, công nhận từ 3 sao trở lên đến thời hạn đánh giá lại nay do Hội đồng cấp huyện tổ chức đánh giá, phân hạng và trình UBND cấp huyện ban hành Quyết định phê duyệt kết quả đánh giá và Giấy chứng nhận cho các sản phẩm đạt 3 sao, tổ chức công bố kết quả.

- Những sản phẩm đạt từ 70 điểm trở lên, cấp huyện có văn bản đề nghị Hội đồng cấp tỉnh đánh giá phân hạng theo quy định.

Các nội dung về trình tự đánh giá, phân hạng; thành lập Hội đồng đánh giá; yêu cầu về hồ sơ đánh giá sản phẩm; các bước đánh giá phân hạng sản phẩm; quy định về việc nâng hạng, đánh giá lại sản phẩm,... thực hiện theo quy định tại Phụ lục II ban hành kèm theo Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/02/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm.

c) Bộ tiêu chí đánh giá sản phẩm (Phiếu đánh giá sản phẩm OCOP của thành viên Hội đồng đánh giá) Thực hiện theo Phụ lục III ban hành kèm theo Quyết định số 148/QĐ-TTg ngày 24/02/2023 của Thủ tướng Chính phủ về việc ban hành Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm.

d) Về thời gian tổ chức đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP: Căn cứ vào kế hoạch thực hiện Chương trình OCOP của UBND tỉnh, địa phương chủ động xây dựng kế hoạch thực hiện hàng năm trên địa bàn theo hướng có trọng tâm, trọng điểm, tập trung ưu tiên phát triển các sản phẩm chế biến từ các sản phẩm đặc sản, truyền thống gắn với lợi thế về điều kiện sản xuất, văn hóa của

địa phương, đặc biệt là sản phẩm các làng nghề, nghề truyền thống, dịch vụ du lịch nông thôn... Trong đó, thời gian đánh giá:

+ Đợt 1: trước 10/6 hàng năm;

+ Đợt 2: trước 10/11 hàng năm.

2. Triển khai thực hiện Chu trình OCOP một cách linh hoạt, phù hợp với điều kiện thực tế của địa phương, đặc điểm của sản phẩm, phát huy các điều kiện về nguồn nguyên liệu, lao động địa phương, lợi thế về chất lượng sản phẩm. Ngoài phần ngân sách hỗ trợ của tỉnh, các địa phương chủ động lồng ghép các chương trình, kế hoạch, các cơ chế chính sách để hỗ trợ các chủ thể ứng dụng công nghệ, máy móc thiết bị, bao bì nhãn mác,.. để nâng cao chất lượng sản phẩm.

3. Công tác kiểm tra, giám sát sản phẩm OCOP

- Hàng năm chủ tịch UBND các huyện chỉ đạo cơ quan chuyên môn xây dựng kế hoạch, tổ chức kiểm tra, giám sát sản phẩm OCOP trên địa bàn.

- Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn chủ trì, phối hợp với các sở ngành có liên quan, UBND cấp huyện có kế hoạch tổ chức kiểm tra các sản phẩm theo thẩm quyền được phân cấp đảm bảo đúng quy định; đề xuất xử lý vi phạm theo quy định của pháp luật.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Việc đánh giá, phân hạng sản phẩm OCOP trên địa bàn tỉnh Kon Tum từ năm 2023 trở đi đến năm 2025 đề nghị các sở ngành, đơn vị có liên quan; UBND cấp huyện thực hiện theo Hướng dẫn này; Nội dung không nêu tại hướng dẫn này thực hiện theo Quyết định số 148/QĐ-TTg, ngày 24/02/2023 của Thủ tướng chính phủ.

Trên đây là hướng dẫn thực hiện một số nội dung của Bộ tiêu chí và quy trình đánh giá, phân hạng sản phẩm Chương trình mỗi xã một sản phẩm trên địa bàn tỉnh Kon Tum. Trong quá trình triển khai thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc, đề nghị các sở ngành, các huyện, thành phố gửi báo cáo về Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn (*Văn phòng điều phối Chương trình MTQG xây dựng NTM tỉnh*) để tổng hợp, xem xét, điều chỉnh cho phù hợp.

Sở nông nghiệp và Phát triển nông thôn hướng dẫn để các huyện, thành phố nghiên cứu, thực hiện./.

Nơi nhận:

- GD Sở (bc);
- Hội đồng đánh giá, phân hạng cấp tỉnh;
- Sở, ngành liên quan;
- UBND các huyện, thành phố;
- Lưu VT.NTM.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Y Hằng

